

'Lastig om stemadvies te geven.'

De verkiezingen 2021: een zwevende kiezer die vastzit

Lastig om stemadvies te geven

Ben Polman

Amsterdam - Een groot deel van de Nederlanders gaat half maart weer naar de stembussen om een nieuwe Tweede Kamer te kiezen. Nederland kent een grote groep 'zwevende' kiezers, kiezers die nog niet weten op welke politieke partij zij zullen stemmen. Politieke partijen doen in hun partijprogramma's allerlei (valse) beloften om de stem van deze kiezers te trekken. Alle gedetineerden in Nederland hebben namelijk ook stemrecht. Met ongeveer 34.000 gedetineerden (en hun families) een evenzo belangrijke groep om naar om te kijken. Toch blijft het onderbelicht in de meeste verkiezingscampagnes. Daarom even op een rijtje welke politieke partijen in Nederland het beste opkomen voor de 'vaste' kiezer: de mensen die in Nederland gedetineerd zitten.

Eerst eens even kijken naar de grootste politieke partijen in Nederland. De afgelopen tien jaar was de VVD de grootste politieke partij. De VVD staat erom bekend dat zij een hard strafrechtelijk klimaat nastreven. In de afgelopen jaren dat de VVD regeerde zijn de maximale straffen verhoogd, zijn er plannen geweest voor minimumstraffen en is de voorwaardelijke invrijheidstelling tot twee jaar beperkt (ook bij lange straffen). Dat ziet er voor de toekomst dus niet rooskleurig uit, want uit het verkiezingsprogramma blijkt dat de VVD dit politieke beleid wil doorzetten. Zo moet iedereen in een Nederlandse gevangenis Nederlands leren, moet er een aparte geïsoleerde vleugel komen voor verdachten en veroordeelden van georganiseerde criminaliteit waar zij geen contact mogen hebben met andere gedetineerden en in elke gevangenis

moet een drugs- en telefoonhond komen.

Een streng programma dus van de partij die nota bene de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD) heet.

Rechtse kiezer

De politieke partijen waarmee de VVD samen regeert hebben een minder streng politiek programma waar het gaat om het gevangeniswezen. Het CDA wil meer geld steken in met name de opsporing van criminaliteit en meer bevoegdheden geven aan instanties buiten de strafrechtspleging. Over het gevangeniswezen zelf, hebben zij geen concrete speerpunten. De andere coalitiepartij D66 heeft dat wel. Bijzonder bijvoorbeeld is dat D66 als enige partij kritisch is op het opleggen van levenslange gevangenisstraffen. D66 is ook een tegenstander

van minimumstraffen, omdat daarmee een deel van de rol van de rechter wordt ontnomen. Het is dus bijzonder om te zien dat de VVD en D66 samen regeren, maar een tegenovergesteld standpunt hebben ten aanzien van straffen.

Wie een rechtse kiezer is, moet dan goed zoeken naar geschikte politieke partijen die het beste voor hebben met het gevangeniswezen en het strafrecht. Zo wil de PVV alleen dat misdrijven ten aanzien van dieren harder worden bestraft. Dat is het enige wat zij op het gebied van justitie willen veranderen. Het woord gevangenis komt in hun verkiezingsprogramma niet voor. Het voordeel is natuurlijk wel dat niets beloven in ieder geval een teleurstelling voorkomt als een partij zijn verkiezingsbeloftes niet nakomt.

Van de linkse politieke partijen heeft vooral de PvdA een 'hard', bijna rechts verkiezingsstandpunt

Linkerflank

FvD is door alle interne problemen waarschijnlijk vergeten de gedetineerde Nederlander te betrekken bij hun ideale Nederland. Dit komt niet voor in hun

SP en ChristenUnie hebben het beste voor met de gedetineerden

programma. In het verleden heeft de FvD er geen geheim van gemaakt voor (zeer) zware straffen te zijn. Zij hebben zelfs de invoering van het Amerikaanse three-strikes-you're-out-model geïntroduceerd: na drie keer hetzelfde misdrijf krijgt iemand levenslang.

Waar kan je nog op stemmen als dit niet jouw politieke partijen zijn? Laten wij naar de linkerflank van onze politiek kijken. Een bijzondere partij daarin is: de SP. Die wil juist investeren in gevangenen. Zij zien het gevangeniswezen als een belangrijke stap naar een goede terugkeer in de maatschappij. Zij vinden dat er ook niet bezuinigd mag worden op gevangenen, laat staan dat ze gesloten worden.

Op Groenlinks moet iemand stemmen als die graag zonnepanelen op de daken van de gevangenen wil (daar lenen de daken zich overigens goed voor), maar het is niet de partij van hele krachtige standpunten over het verbeteren van de gevangenen in Nederland. In het hele verkiezingsprogramma komt dit onderwerp namelijk niet voor.

Van de linkse politieke partijen heeft vooral de PvdA een 'hard', bijna rechts

verkiezingsstandpunt over het strafrecht. Motorbendes moeten harder worden aangepakt, ondermijnende criminaliteit moet harder worden aangepakt, witteboordcriminaliteit moet harder worden aangepakt, eerwraak moet harder worden aangepakt en als klap op de vuurpijl moeten ook drugscriminelen harder worden aangepakt. Over hoe dit moet worden bereikt, is de partij een stuk minder duidelijk, net als over de vraag waar al die hard aangepakte veroordeelden dan zouden moeten verblijven en hoe zij weer op een goede manier kunnen terugkeren in de samenleving. Er moet volgens de PvdA vooral meer geld naar de strafrechtspleging.

Celstraf met perspectief

Hoe zit het met de gelovige partijen in de Tweede Kamer? De ChristenUnie heeft prachtig partijprogramma gericht op herstel binnen het rechtssysteem. Dat betekent voor gedetineerden voldoende kansen om goed terug te keren in de samenleving in de vorm van betere begeleiding door bijvoorbeeld de Reclassering of Exodus en Gevangenzorg Nederland. Een heel

concreet programma dus (PvdA..., lezen jullie mee?). Zoals de ChristenUnie dat noemt: celstraf met perspectief. De SGP heeft een korter standpunt over detentie. Zij vinden dat de werkdruk in gevangenen te hoog is. Er is meer geld en personeel nodig om de veiligheid te blijven waarborgen. Daarnaast willen zij binnen detentie actievere controle op bezit van of handel in drugs en andere verdovende middelen. Dat geldt nog sterker voor de publicatie en verspreiding van kinderporno, aldus de SGP. Stemmen op een politieke partij is heel persoonlijk. Daarom is het lastig om een advies te geven op welke partij je moet stemmen. Duidelijk is wel: hoe rechtser iemand stemt, hoe minder hij kan verwachten van de politiek om wat te doen voor de gevangenen. Al stellen sommige linkse partijen als Groenlinks en de PvdA ook teleur op dat onderwerp. Welke partijen springen er bovenuit? Toch wel de SP en de ChristenUnie. Partijen die verder niet op elkaar lijken hebben het beiden erg goed voor met de Nederlanders die gedetineerd zijn. Beide partijen zien het nut in van een goed gevangeniswezen en een begeleiding terugkeer in de samenleving!

Op Groenlinks moet iemand stemmen als die graag zonnepanelen op de daken van de gevangenen wil